

Goed bezig

**Kwaliteitszorgplan
Opleidingschool
ZAAM-ROCTOP
2014 | 2016**

ZAAM

nholland
hogeschool

Hogeschool van Amsterdam

Opleidingsschool ZAAM-ROCTOP

Dubbelink 2
1102 AL Amsterdam

Postadres:
Postbus 12426
1100 AK Amsterdam

Telefoon: (020) 705 96 00

E-mail: info@zaam.nl
Gert Jaspers (secretaris): g.jaspers@zaam.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Visie op kwaliteit: succesfactoren en streefdoelen	7
3	De opzet van de kwaliteitszorg	11
	<i>3.1 PDCA-IMWR cyclus</i>	<i>11</i>
	<i>3.2 Evaluatie-instrumenten</i>	<i>12</i>
4	De uitvoering van de kwaliteitszorg	13
	<i>4.1 Betrokkenen</i>	<i>13</i>
	<i>4.2 Prioriteiten kwaliteitszorg 2014-2016</i>	<i>13</i>
	<i>4.3 Uitvoering evaluatiecyclus</i>	<i>17</i>
	<i>4.4 Tijdsplanning</i>	<i>17</i>
	<i>4.5 Kwantitatieve onderwijsevaluaties</i>	<i>18</i>
	<i>4.6 Kwalitatieve onderwijsevaluaties</i>	<i>20</i>
5	Evaluatiematrix en format verbetermatrix	23
6	Bijlagen	25
	Bijlage 1. Bronnen	25
	Bijlage 2. Verbetermatrix	26

1

Inleiding

Dit kwaliteitszorgplan beschrijft wat de betrokkenen van de opleidingsschool ZAAM-ROCTOP in de periode 2014-2016 ondernemen om de kwaliteit van de opleidingsschool te waarborgen. Het plan sluit aan bij het opleidingsplan 'Samen Opleiden!', waarin de visie op opleiden in de school; het beleid, en de prioriteiten (streefdoelen) voor de opleidingsschool ZAAM-ROCTOP voor de periode 2014-2016 zijn omschreven.

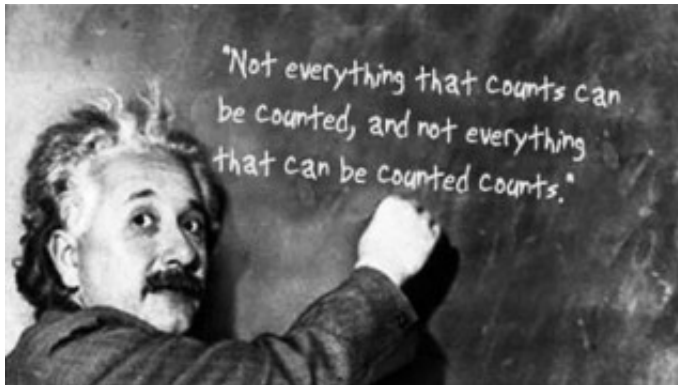
Bijstelling van het kwaliteitszorgplan vindt in principe tweejaarlijks plaats: als daar aanleiding toe is, worden eens per schooljaar tussentijdse aanpassingen doorgevoerd.

goed bezig

De opleidingsschool ZAAM-ROCTOP heeft de ambitie zich te profileren als leergemeenschap. Binnen de scholen waar de betrokkenen van de opleidingsschool hun toekomstige collega's opleiden, laten zij zien hoe zij, refererend aan vooraf in gezamenlijkheid in kaart gebrachte kaders, van elkaar leren en zo het onderwijs verbeteren en vernieuwen. Zo zorgen betrokkenen er voor dat aankomende leraren goed begeleid worden en zij samen met zittende leraren effectief op de toekomst zijn voorbereid.

Met andere woorden: het kwaliteitszorgplan beschrijft of de betrokkenen van de opleidingsschool 'goed bezig' zijn: of zij de goede dingen doen; of zij deze dingen goed doen; of zij weten waaruit blijkt dat zij goed bezig zijn; of zij dit ook checken bij andere betrokkenen, en of zij consequenties verbinden aan wat zij terug horen uit het werkveld.

Door deze cyclus van plannen, uitvoeren, checken en bijstellen steeds te doorlopen beoogt de opleidingsschool een bijdrage te leveren aan een cultuur van inspireren; elkaar enthousiasmeren, en een focus op wederzijds leren.

*Niet alles wat telt is meetbaar
en niet alles wat meetbaar is, telt.*

Achtereenvolgens beschrijft dit kwaliteitszorgplan:

- *De visie op kwaliteit:* wat verstaat de opleidingsschool onder 'goed bezig' zijn? Een inventarisatie van succesfactoren, en daaruit afgeleid: formulering van de streefdoelen die de betrokkenen van de opleidingsschool ZAAM-TOP in de periode 2014-2016 beogen te verwezenlijken.
- *De opzet van de kwaliteitszorg:* welke actoren dragen zorg voor welke aspecten van kwaliteitszorg, plus een korte toelichting op de PDCA-IMWR-cyclus.
- *De uitvoering van de kwaliteitszorg:* uitwerking | invulling van de PDCA-IMWR cyclus: hoe checken betrokkenen of zij 'goed bezig' zijn. Hoe wordt in kaart gebracht of er sprake is van consensus, dan wel consent bij alle partijen over de uitkomst van deze kwaliteitscheck en tot slot: welke consequenties verbinden de betrokken actoren aan de uitkomst van de evaluatie.
- *Een overzicht van activiteiten in het kader van de kwaliteitszorg:* evaluatiematrix en verbetermatrix
- *Bronnen en meetinstrumenten*

2

Visie op kwaliteit: succesfactoren en streefdoelen

Succesfactoren

Onderzoek door de NVAO wijst uit dat de kwaliteit binnen een opleidingsschool samenhangt met een viertal succesfactoren. Om de kwaliteit binnen de opleidingsschool ZAAM-ROCTOP te waarborgen, richten de betrokkenen zich op deze succesfactoren:

- Hecht partnerschap
- Een optimaal leerklimaat
- Integraal personeelsbeleid
- Integrale kwaliteitszorg

Ad 1: hecht partnerschap

- De opleidingsschool werkt aan een duurzame manier van samenwerken waarbij sprake is van een adequate afstemming tussen de beleidsmakers (stuurgroep) en de betrokkenen bij het primaire proces.
- De betrokkenen van de opleidingsschool beschikken over een zelf-evaluerend, zelfkritisch vermogen.
- Er is een gezamenlijk ontwikkelde visie en daaruit voortvloeiend: een breed gedragen opleidingsplan.
- Er is sprake van heldere communicatie naar en binnen alle geledingen van de opleidingsschool.
- Het toetreden van nieuwe partners vindt onder voorwaarden plaats, om het in gezamenlijkheid vormgegeven partnerschap te waarborgen.

Ad 2: een optimaal leerklimaat

- De betrokkenen binnen de opleidingsschool beschouwen de leraar in opleiding als een toekomstige collega die wordt uitgenodigd om deel te nemen aan het brede scala aan activiteiten binnen de school en om naar vermogen verantwoordelijkheden te dragen in het werk en in het stellen van leervragen.
- Er is een veilig leerklimaat waar ruimte is voor ontwikkeling, (experimentele) uitvoering en verbetering door geregelde begeleiding en feedback. De studenten kunnen werkervaring opdoen binnen zowel het avo (havo en vwo) als het (v)mbo (beroepsgericht).
- De aankomende leraar krijgt de gelegenheid om, door te participeren in de (sociaal-culturele) praktijk binnen de school, betekenis te geven aan die praktijk, en zowel zelfstandig als onder begeleiding de verbinding te maken tussen theorie en praktijk.
- Betrokkenen monitoren het mogelijke effect dat de aanwezigheid van aankomende leraren kan hebben op de dagelijkse praktijk binnen de school.

Ad 3: integraal personeelsbeleid

- De opleidingsschool richt zich op professionalisering van alle betrokkenen. De professionalisering is planmatig opgezet: professionalisering vindt doorlopend plaats; bij vertrek van centrale actoren wordt tijdig voor vervanging gezorgd, de begeleidingsstructuur is verankerd, er is passende facilitering; het samenwerkingsverband en de rol van de afzonderlijke partners wordt structureel geëvalueerd.
- In het integraal personeelsbeleid is de facilitering van schoolopleiders, werkplekbegeleiders, instituutopleiders en coördinatoren opgenomen.
- Het beleid binnen de betrokken scholen is gericht op een optimale balans tussen inzet van financiële middelen voor de opleidingsschool en activiteiten binnen de school.
- Er vindt geregeld afstemming plaats tussen schoolopleiders, werkplekbegeleiders en instituutopleiders, opdat zij de zelfde taal spreken en daadwerkelijk betrokken zijn bij de ontwikkelingen binnen de opleidingsschool.
- Opleiden in de school dient als vliegwiel bij het verder ontwikkelen van personeelsbeleid: het is binnen de betrokken scholen verbonden met HRD (human resource development) en richt zich behalve op professionalisering van opleiders, ook op de ontwikkeling van docenten die geen opleider zijn of worden.

Ad 4: integrale kwaliteitszorg

- De opleidingsschool beschikt over een kwaliteitskader voor het samen opleiden van studenten, dat zowel op management- als op uitvoeringsniveau bewaakt wordt en geborgd is.
- De realistisch en haalbaar geformuleerde PDCA-IMWR kwaliteitszorgcyclus met geoperationaliseerde resultaat- en procesindicatoren wordt gemeenschappelijk, planmatig en systematisch gehanteerd.

Streefdoelen

Bovengenoemde factoren zijn van invloed op het succes van de opleidingsschool. Samen met de standaarden van de NVAO en de visie van ZAAM-ROCTOP op opleiden in de school zoals geformuleerd in het opleidingsplan, dienen zij als uitgangspunt voor het formuleren van onderstaande streefdoelen voor de periode van 2014 tot 2016.

Bij het formuleren van de streefdoelen geldt als belangrijk criterium dat deze realistisch en haalbaar zijn; ze zijn afgestemd op het stadium van ontwikkeling waarin de opleidingsschool ZAAM-ROCTOP zich bevindt.

hecht partnerschap	
streefdoelen	relatie tot NVAO-standaarden
De samenwerkingsovereenkomst, waarin rollen en verantwoordelijkheden van de partners, en de financiering van de opleidingsschool zijn omschreven, dient voor de partners als vertrekpunt voor het beleid van 2014-2016. Er is adequate, op afstemming gerichte communicatie tussen vertegenwoordigers uit de praktijk en de beleidsmakers.	NVAO-standaard 4: kwaliteitszorg

optimaal leerklimaat	
streefdoelen	relatie tot NVAO-standaarden
De werkgroep TPS (theorie en praktijk op school) draagt zorg voor een actueel programma ten behoeve van een optimale begeleiding van studenten bij het maken van de koppeling tussen theorie en praktijk. Ontwikkeling vindt plaats op basis van evaluatie resultaten.	NVAO-standaard 1 en 2: beoogde eindkwalificaties (1) en uitgewerkt programma (2)
De werkgroep 'onderzoek en afstemming' inventariseert hoe een optimale samenwerking tussen scholen en instituten gerealiseerd kan worden ten aanzien van thema's zoals (inhoudelijke en praktische) begeleiding, beoordeling, en (verdere) ontwikkeling van een gemeenschappelijk programma. De werkgroep brengt advies uit aan de hogescholen inzake onderzoeksthema's.	NVAO-standaard 1, 2 en 3: beoogde eindkwalificaties (1) en uitgewerkt programma (2) en adequaat systeem van toetsing (3)
Bij de opleidingsschool ZAAM-TOP kunnen studenten werkervaring opdoen binnen zowel het avo (havo/vwo) als het (v)mbo (beroepsgericht). De meerwaarde van deze brede oriëntatiemogelijkheid wordt optimaal benut.	NVAO-standaard 1: beoogde eindkwalificaties ervaring opdoen in gevarieerde onderwijssituaties.
Om het aanbod van schooltypen waar studenten stage kunnen lopen te verbreden, zal de opleidingsschool met ingang van februari 2016 uitgebreid worden met vier scholen voor avo (havo/vwo) en twee locaties van het mbo.	NVAO-standaard 2 en 3: uitgewerkt programma en onderwijsleeromgeving (2); en adequaat systeem van toetsing (3)
De stuurgroep stelt een werkgroep 'expertise leraarschap' binnen het mbo samen, die zich richt op verbreding van het scholingsprogramma binnen de opleidingsschool, zodat studenten optimaal zijn voorbereid op de specifieke kenmerken van het mbo. In deze werkgroep zijn het mbo en de hogescholen vertegenwoordigd.	NVAO-standaard 1, 2 en 3: eindkwalificaties (1); uitgewerkt programma en onderwijsleeromgeving (2); en adequaat systeem van toetsing (3)

integraal personeelsbeleid

streefdoelen	relatie tot NVAO-standaarden
De opleidingsschool speelt een rol in het integraal personeelsbeleid van de betrokken scholen. Het gaat hierbij om: scholing van zittende leraren, en het bevorderen van 'groene aanwas'.	NVAO-standaard 2: onderwijsleeromgeving: personeel
Werkplekbegeleiders zijn geschoold en schoolopleiders zijn VELON-geregistreerd. Aanbod van vijf opeenvolgende cursussen voor werkplekbegeleiders. Aanbod van VELON registratietraject voor schoolopleiders. De facilitering van werkplekbegeleiders, schoolopleiders en instituutopleiders is geborgd.	NVAO-standaard 2: onderwijsleeromgeving: personeel
Aanstelling van schoolopleiders verloopt volgens een heldere sollicitatie procedure, met het ADEF-rollenportfolio als uitgangspunt.	NVAO-standaard 2: onderwijsleeromgeving: personeel

integrale kwaliteitszorg

streefdoelen	relatie tot NVAO-standaarden
De kwaliteitskaders zijn bekend bij alle betrokkenen van de opleidingsschool; schoolopleiders zien er op toe dat de begeleiding en de inrichting van het onderwijs in de praktijk aan deze kaders voldoet.	NVAO-standaard 4: kwaliteitszorg

3

De opzet van de kwaliteitszorg

3.1 PDCA-IMWR cyclus

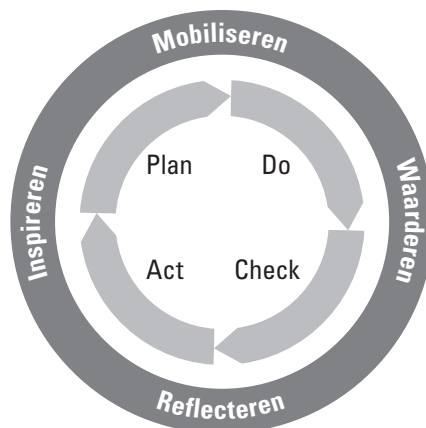
Het kwaliteitszorgplan OPLEIDINGSSCHOOL ZAAM-ROCTOP beschrijft een cyclisch proces van kwaliteitsverbetering volgens de PDCA-IMWR-cyclus van INK-model (zie INK). Deze cyclus bestaat uit vier stappen: plannen maken; uitvoeren van de plannen; controleren van de resultaten en zo nodig verbeteracties opstellen. (Plan, Do, Check, Act).

PLAN	Waarop is het beleid gebaseerd, wat moet worden bereikt, wat is de samenhang met andere terreinen, hoe gaan we het doen, hoe is de verantwoording geregeld?
DO	Wat gaan we concreet doen, wie zijn bij de uitvoering betrokken, welke middelen worden ingezet?
CHECK	Welke resultaten worden gemeten, hoe meten we?
ACT	Hoe evalueren we, wat wordt met de uitkomsten van de metingen gedaan en wat wordt bijgesteld?

De PDCA-cyclus is vooral een rationele benadering van kwaliteitszorg; binnen een team, waarbij betrokkenen niet als vanzelfsprekend denken en handelen volgens een kwaliteitszorgcyclus, is het zinvol om aandacht te geven aan menselijke factor: hoe kunnen betrokkenen worden geïnspireerd en gemotiveerd tot leren, en als uitvloeisel daarvan: tot verbetering van kwaliteit?

Bij het in kaart brengen van mogelijke verbeterpunten, is het ook zinvol om te kijken naar waar betrokkenen wél 'goed bezig' zijn en hoe dat komt. Om daadwerkelijk te functioneren als een leergemeenschap, is het daarom zinvol om parallel aan de PDCA-cyclus actoren te inspireren, hen te mobiliseren, te waarderen en met hen te reflecteren (de IMWR-cyclus).

INSPIREREN	Genereren van nieuwe ideeën; creëren van een gevoel van betrokkenheid en uitdaging, en ontdekken van mogelijkheden tot verbeteren en vernieuwen.
MOBILISEREN	De doelstellingen van de opleidingsschool realiseren door de capaciteiten en kwaliteiten van alle betrokkenen in en rond de opleidingsschool te benutten en te ontwikkelen.
WAARDEREN	Stuurgroep en medewerkers bepalen in goed overleg wat zij, in het licht van de visie van de opleidingsschool, verstaan onder 'goed bezig' zijn. Ook is er oog en respect voor elkaars bijdrage en er is erkenning voor gepleegde inspanningen en voor behaalde resultaten die in lijn zijn met de doelstellingen van de opleidingsschool.
REFLECTEREN	Het werken binnen een leergemeenschap wordt onder andere geconcretiseerd doordat er tijd wordt uitgetrokken om -in een open cultuur met ruimte voor dialoog- terug te kijken op de behaalde resultaten en de manier waarop dat is gebeurd.

Figuur 1: Koppeling PDCA cyclus (procesgericht) aan IMWR cyclus (persoonsgericht)

Door het toepassen van de PDCA-IMWR-cyclus (zie fig. 1) wil de opleidingsschool ZAAM-ROCTOP stimuleren dat er op alle niveaus een proces van continue en duurzame verbetering in gang gebracht- en in beweging gehouden wordt. Dit model is ook uitgangspunt van de kwaliteitszorg systematiek verwoord in 'Opmaat', het kwaliteitsmanagementplan van het domein Onderwijs, Leren en Levensbeschouwing van de Hogeschool Inholland.

Bij de evaluatieonderzoeken gelden de volgende voorwaarden:

- Evaluaties leveren informatie op over de stand van zaken binnen de opleidingsschool in het licht van de standaarden van de NVAO
- Evaluaties vinden systematisch plaats (volgens een vooraf bepaald ritme)
- Vertegenwoordigers van alle betrokkenen van de opleidingsschool spelen een rol in het ontwerp van evaluatieonderzoek
- De betrokkenen van de opleidingsschool ontvangen de resultaten van evaluatieonderzoek. Ook worden zij geïnformeerd over de consequenties die aan de uitkomsten worden verbonden.

3.2 Evaluatie-instrumenten

In de tweejaarlijkse kwaliteitscyclus zet de opleidingsschool de volgende kwantitatieve evaluatie-instrumenten in:

Monitor Kwaliteitscholen

De monitor Kwaliteitscholen wordt jaarlijks rond mei afgenomen onder studenten van de hogescholen. Deze vragenlijst is volledig geënt op het NVAO-kader. De resultaten worden teruggekoppeld op domeinen en op de standaarden van de NVAO. Er is een uitgebreide verantwoording beschikbaar van deze vragenlijst. Ook andere opleidingsscholen nemen deze enquête af; dit maakt benchmarking mogelijk.

Enquête 360° feedback

In het schooljaar 2014-2015 wordt een 360° feedback enquête uitgezet om informatie te verzamelen voor de kritische reflectie. Deze evalueert alle standaarden van de NVAO. De vragenlijst wordt afgenomen onder alle betrokkenen van de opleidingsschool: studenten, alumni, werkplekbegeleiders, schoolopleiders, coördinatoren, instituutopleiders, relatiebeheerders en stuurgroepleden.

Monitor scholing werkplekbegeleiders

Jaarlijks, aan het einde van de cursus (basiscursus; gevorderden cursus; School Video Interactie Begeleiding (SVIB)) vullen de werkplekbegeleiders via de cursusleiders van de hogescholen een vragenlijst in. Geëvalueerd worden: het leerrendement; tevredenheid van de cursisten, en de inhoudelijke kwaliteit van de programmaonderdelen.

In het kader van de IMWR-cyclus zet de opleidingsschool de volgende kwalitatieve evaluatie-instrumenten in:

Consentgesprekken

De 360° feedback enquête wordt gevolgd door een serie consentgesprekken: op elke school | locatie vindt een gesprek plaats met een aantal studenten, werkplekbegeleiders en de schoolopleider van de locatie. In feite zijn deze gesprekken een onderdeel (verdieping) van de monitor Kwaliteitscholen.

Leidraadgesprekken

Jaarlijks, in mei, worden op elke school of locatie leidraadgesprekken gevoerd met schoolopleiders, directeuren (VO) of teammanagers (MBO) onder voorzitterschap van de coördinatoren van de opleidingsschool. Deze gesprekken hebben tot doel de uitkomsten van de monitor kwaliteitscholen; ontwikkelingen binnen de eigen school (VMBO) of de locatie (MBO), en zaken als bijvoorbeeld het teamplan voor de eigen locatie te bespreken en de afspraken die in het voorgaande jaar zijn gemaakt, te checken. De uitkomsten van deze evaluatie dienen als basis voor het maken van afspraken ten behoeve van (verbeter)plannen; en eventuele aanpassingen in het personeelsbeleid.

TPS-enquête en evaluatiegesprekken

Het TPS-programma (theorie en praktijk in de school) wordt apart door middel van een schriftelijke enquête onder studenten geëvalueerd. Bovendien vindt er een evaluatiegesprek plaats met vertegenwoordigers van de hogescholen; de coördinator TPS (schoolopleider) en de coördinator(en) van de opleidingsschool.

4

De uitvoering van de kwaliteitszorg

4.1 Betrokkenen

De kwaliteitszorg binnen de opleidingsschool ZAAM-ROCTOP vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de stuurgroep (zie het opleidingsplan 'Samen Opleiden!' voor een overzicht van de communicatiestructuur). De stuurgroep vertegenwoordigt voor ZAAM en ROCTOP de volgende betrokkenen: de bestuursvoorzitters, de directeuren (vo) van de diverse scholen (ZAAM), de onderwijsmanagers (mbo) van de locaties (ROCTOP), de schoolopleiders en de werkplekbegeleiders.

Voor de hogeschool Inholland en de hogeschool van Amsterdam vertegenwoordigt de stuurgroep de bestuursvoorzitters, de instituutopleiders, de stage | praktijk bureaus, en de studenten. De stuurgroep belegt diverse werkzaamheden voor de ontwikkeling van de opleidingsschool bij de twee coördinatoren van de opleidingsschool. De coördinatoren stellen evaluatie-instrumenten op en zijn betrokken bij de uitvoering van de evaluaties.

Schoolopleiders, werkplekbegeleiders, instituutopleiders en studenten worden op verschillende manieren bij de kwaliteitszorg betrokken (zie § 4.2). De coördinatoren van de opleidingsschool en de leidinggevendenden van de scholen begeleiden hen daarbij.

Uitkomsten van evaluaties binnen de opleidingsschool worden in de stuurgroep besproken voordat ze gedeeld worden met de overige betrokkenen (schoolopleiders, werkplekbegeleiders, instituutopleiders, alumni en studenten).

4.2 Prioriteiten kwaliteitszorg 2014-2016

Zoals in hoofdstuk 2 is aangegeven, richt de opleidingsschool zich bij het in kaart brengen van de streefdoelen in het kader van de kwaliteitszorg op de standaarden van de NVAO; de samenwerkingsovereenkomst en op vier succesfactoren die bepalend zijn voor een goed lopende opleidingsschool (hecht partnerschap; optimaal leerklimaat; integraal personeelsbeleid en integrale kwaliteitszorg).

Onderstaand overzicht beschrijft hoe betrokkenen binnen de opleidingsschool de streefdoelen voor 2014-2016 denken te gaan behalen; hoe dit geëvalueerd wordt; hoe vaak evaluaties plaatsvinden en welke actie door wie ondernomen wordt ten behoeve van kwaliteitsverbetering en ontwikkeling.

hecht partnerschap	
streefdoel	aanpak 2014-2016
De samenwerkingsovereenkomst, waarin rollen en verantwoordelijkheden van de partners, en de financiering van de opleidingsschool zijn omschreven, dient voor de partners als vertrekpunt voor het beleid van 2014-2016. Er is adequate, op afstemming gerichte communicatie tussen vertegenwoordigers uit de praktijk en de beleidsmakers.	Aanpak: eenmaal per jaar legt de stuurgroep het uit te stippelen beleid vast als onderdeel van het kwaliteitszorgplan. De samenwerkingsovereenkomst, de standaarden van de NVAO en de uitkomst van eerdere kwaliteitstoetsen dienen hierbij als vertrekpunt. Resultaat: streefdoelen, geformuleerd in het kwaliteitszorgplan Evaluatie: de PDCA IMWR cyclus wordt aantoonbaar jaarlijks doorlopen. Borging: de ondertekenaars van de samenwerkingsovereenkomst (directies ZAAM; ROCTOP; HvA en Inholland) beoordelen de streefdoelen en stellen waar nodig het beleid bij en/of herzien de samenwerkingsovereenkomst in 2016. NVAO-standaard 4: kwaliteitszorg

optimaal leerklimaat

streefdoel	praktische uitvoering
De werkgroep TPS (theorie en praktijk op school) draagt zorg voor een actueel programma ten behoeve van een optimale begeleiding van studenten bij het maken van de koppeling tussen theorie en praktijk. Ontwikkeling vindt plaats op basis van evaluatie resultaten.	<p>Aanpak: werkgroep TPS (theorie en praktijk op school), met schoolopleiders van vo en mbo, instituutopleiders van beide hogescholen, de coördinator(en) van de opleidingsschool komt drie maal per schooljaar bij elkaar onder voorzitterschap van de coördinator TPS.</p> <p>Resultaat: er ligt een voorstel voor adequate inhoudelijke en praktische afstemming tussen de scholen en de hogescholen over TPS.</p> <p>Er is een reader beschikbaar voor alle leerjaren, met daarin opgenomen de doelstelling TPS en eisen aan de student. De naar aanleiding van voorgaande evaluatie voorgestelde verbeteringen in het TPS programma, zijn doorgevoerd.</p> <p>Evaluatie: uit jaarlijkse monitor blijkt dat studenten het TPS-programma zien als een doeltreffende aanvulling bij het maken van een verbinding tussen theorie en praktijk (gewenste score 3 of hoger (bij een maximale score van 4))</p> <p>Uit de jaarlijkse kwalitatieve evaluatie van TPS blijkt dat de werkgroep voorgenomen verbeteringen doorvoert en op basis van bevindingen nieuwe verbeteringen in gang zet.</p> <p>Borging: stuurgroep bestudeert uitkomsten monitor jaarlijks en past het beleid aan.</p> <p>NVAO-standaard 1 en 2: beoogde eindkwalificaties (1) en uitgewerkt programma (2)</p>
De werkgroep 'onderzoek en afstemming' inventariseert hoe een optimale samenwerking tussen scholen en instituten gerealiseerd kan worden ten aanzien van thema's zoals (inhoudelijke en praktische) begeleiding, beoordeling, en (verdere) ontwikkeling van een gemeenschappelijk programma. De werkgroep brengt advies uit aan de hogescholen inzake onderzoeksthema's.	<p>Aanpak: de werkgroep afstemming scholen en hogescholen komt minimaal drie maal per schooljaar bijeen onder voorzitterschap van een van de coördinatoren. De werkgroep heeft een wisselende vertegenwoordiging van instituutopleiders van Inholland en HvA; schoolopleiders van ZAAM en ROCTOP en studenten.</p> <p>De coördinator adviseert de stuurgroep over de te agenderen onderwerpen. Deze zijn terug te voeren op thema's die in het beleid naar aanleiding van evaluaties zijn opgenomen. <i>Thema's voor 2014-2017</i> zijn onder andere: adequate afstemming tussen instituutopleiders en werkplekbegeleiders; beoordelingssystematiek; een gemeenschappelijk introductieprogramma; uitwerken en implementeren inductieprogramma en het opstellen van een informatiesheet voor werkplekbegeleiders (FAQ's), en uitwerking van de Amsterdamse onderwijsopgaven.</p> <p>Resultaat: de werkgroep brengt drie maal per jaar advies uit aan de stuurgroep aangaande de door de stuurgroep geagendeerde thema's.</p> <p>De werkgroep adviseert de hogescholen inzake onderzoeksthema's.</p> <p>Evaluatie: de door de werkgroep geadviseerde onderzoeksthema's worden overgenomen door de instituten. Voorts blijkt uit de jaarlijkse monitor dat:</p> <p>..studenten op de hoogte zijn van, en zich herkennen in de beoordelingssystematiek en de afstemming in deze tussen de scholen en de hogescholen (gewenste score 3 of hoger (bij een maximale score van 4))</p> <p>..studenten tevreden zijn over de communicatie tussen hogescholen, scholen en henzelf (gewenste score 3 of hoger (bij een maximale score van 4))</p> <p>Borging: stuurgroep bestudeert de uitkomsten van monitor en past het beleid aan.</p> <p>NVAO-standaard 1, 2 en 3: beoogde eindkwalificaties (1) en uitgewerkt programma (2) en adequaat systeem van toetsing (3)</p>
Bij de opleidingsschool ZAAM-TOP kunnen studenten werkervaring opdoen binnen zowel het avo (havo/vwo) als het (v)mbo (beroepsgericht). De meerwaarde van deze brede	<p>Aanpak: Uitgebreide informatie over de verschillende typen scholen waar studenten praktijkervaring kunnen opdoen, maakt onderdeel uit van het introductieprogramma en de intakeprocedure.</p> <p>Studenten kunnen tijdens hun opleiding binnen zowel het avo (havo/vwo) en (v)mbo (beroepsgericht) werkervaring opdoen.</p>

oriëntatiemogelijkheid wordt optimaal benut.	<p>De school (het schooltype) waar de student werkervaring opdoet, verschilt per leerjaar.</p> <p>Resultaat: de planning van de oriëntatie op het werkplek (bezoekdagen (HvA) Instituutspracticum (Inholland) is zo georganiseerd dat 20% van de studenten zowel het vmbo als het mbo bezoekt.</p> <p>Studenten zijn voldoende geïnformeerd om op basis van inhoudelijke argumenten te kiezen voor een stage op het VO en/of het MBO.</p> <p>15% van de studenten maakt gebruik van de mogelijkheid om zowel op het VO als het MBO stage te lopen.</p> <p>Evaluatie: uit de consentgesprekken blijkt dat jaarlijks ca. 5% méér studenten gebruik maakt van de mogelijkheid om zowel in het avo (havo/vwo) en (v)mbo (beroepsgericht) werkervaring op te doen dan in het jaar ervoor.</p> <p>Studenten doen op verschillende scholen werkervaring op.</p> <p>Borging: stuurgroep bestudeert uitkomsten monitor en past beleid aan.</p> <p>NVAO-standaard 1: beoogde eindkwalificaties ervaring opdoen in gevarieerde onderwijsituaties.</p>
Om het aanbod van schooltypen waar studenten stage kunnen lopen te verbreden, zal de opleidingsschool met ingang van februari 2016 uitgebreid worden met vier VO-scholen voor HAVO en VWO, en twee locaties van het MBO.	<p>Aanpak: de stuurgroep volgt de voorwaarden voor het toetreden van nieuwe partners: uitbreiding van de opleidingsschool vindt plaats volgens een vaste toetredingsprocedure.</p> <p>Resultaat: In 2016 treden vier VO-scholen toe. Deze scholen voldoen aan de voorwaarden voor toetreding. In 2016 breidt het aantal locaties van ROCTOP uit van vier naar zes.</p> <p>Evaluatie: evaluatie toetredingscriteria na 1 jaar.</p> <p>Borging: stuurgroep bestudeert uitkomst evaluatie en past het beleid aan.</p> <p>NVAO-standaard 2 en 3: uitgewerkt programma en onderwijsleeromgeving (2); en adequaat systeem van toetsing (3).</p>
De stuurgroep stelt een werkgroep 'expertise leraarschap binnen het mbo' samen, die zich richt op verbreding van het scholingsprogramma binnen de opleidingsschool zodat studenten optimaal zijn voorbereid op de specifieke kenmerken van het mbo. In deze werkgroep zijn het mbo en de hogescholen vertegenwoordigd.	<p>Aanpak: De werkgroep met vertegenwoordiging van hogescholen en mbo (en vo) komt in schooljaar 2015-2016 drie keer bijeen onder voorzitterschap van een van de coördinatoren. De agenda, die op basis van de taakstelling door de stuurgroep door de coördinatoren wordt opgesteld, is gericht op onderzoek, ontwikkeling en uitvoering van een pilot scholingsprogramma voor studenten met modules die specifiek op het MBO gericht zijn. Vakdidactiek staat op de agenda: thema's als taalgericht vakonderwijs en, belangrijk voor het beroepsonderwijs: beroepsgericht taalonderwijs komen nadrukkelijk aan de orde.</p> <p>Samenstelling van de werkgroep: zie voetnoot nr. 6</p> <p>Resultaat: er is een werkgroep expertise leraarschap binnen het MBO.</p> <p>De werkgroep adviseert de instituten inzake onderzoeksthema's. Er ligt een eerste opzet voor een scholingsprogramma met modules die specifiek op het MBO gericht zijn. Er draait een pilot van het scholingsprogramma binnen ROCTOP.</p> <p>Evaluatie: evaluatie behaald resultaat: eind schooljaar 2017.</p> <p>Borging: stuurgroep evalueert pilot en past beleid aan.</p> <p>NVAO-standaard 1, 2 en 3: eindkwalificaties(1); uitgewerkt programma en onderwijsleeromgeving (2); en adequaat systeem van toetsing (3).</p>

integraal personeelsbeleid

streefdoel	praktische uitvoering
De opleidingsschool speelt een rol in het integraal personeelsbeleid van de betrokken scholen. Het gaat hierbij om: scholing van zittende leraren, en het bevorderen van 'groene aanwas'.	<p>Aanpak: de stuurgroep (coördinatoren) gaat in gesprek met de afdelingen PZ van de scholen om een beeld te krijgen van personeelsbeleid en de mogelijke rol die de opleidingsschool kan spelen.</p> <p>Resultaat: PvA, aansluitend bij specifieke behoeftes van de scholen.</p> <p>Evaluatie: PvA is aanleiding tot aanpassen integraal</p>

	<p>personeelsbeleid. Er draait een pilot scholing van zittend personeel (zie ook TPS) Borging: de stuurgroep evalueert PvA en pilot en stelt beleid bij. NVAO-standaard 2: onderwijsleeromgeving: personeel</p>
<p>Werkplekbegeleiders zijn geschoold en schoolopleiders zijn VELON geregistreerd. Aanbod van vijf opeenvolgende cursussen voor werkplekbegeleiders Aanbod van VELON registratietraject voor Schoolopleiders De facilitering van werkplekbegeleiders, schoolopleiders en instituutopleiders is geborgd.</p>	<p>Aanpak: werkplekbegeleiders en schoolopleiders worden gefaciliteerd om zich te scholen te certificeren. De opleidingsschool inventariseert scholingsbehoefte en faciliteert scholing. Scholing van schoolopleiders en werkplekbegeleiders vindt plaats in samenspraak met de hogescholen. Resultaat: Binnen twee jaar na aantreden hebben nieuwe werkplekbegeleiders de basiscursus gevolgd. 40% van de werkplekbegeleiders heeft één van de (vijf) vervolgcursussen afgerond. 50% van de schoolopleiders is VELON geregistreerd. Evaluatie: het voorgenomen percentage certificeringen is behaald. Borging: stuurgroep inventariseert aantal werkplekbegeleiders dat aan een WPB-cursus heeft deelgenomen en het aantal VELON geregistreerde schoolopleiders en past beleid aan. NVAO-standaard 2: onderwijsleeromgeving: personeel</p>
<p>Aanstelling schoolopleiders verloopt volgens een heldere sollicitatie procedure, met het ADEF-rollenportfolio als uitgangspunt.</p>	<p>Aanpak: Vacatures voor schoolopleiders worden gemeld bij de stuurgroep; een afgevaardigde van de stuurgroep maakt deel uit van de sollicitatiecommissie. Taken, verantwoordelijkheden en facilitering komen aan de orde. Resultaat: als een schoolopleider vertrekt, wordt hij zij binnen vier weken vervangen. Bij de sollicitatieprocedure geldt het ADEF rollenportfolio als uitgangspunt De vacatures voor schoolopleiders lopen vanaf schooljaar 2015-2016 via de stuurgroep; Vacatures worden binnen 4 weken -eventueel tijdelijk- vervuld. De nieuwe schoolopleider krijgt gedurende 1 schooljaar een collega schoolopleider als 'mentor' toegewezen. Evaluatie: vervanging van vertrekkende schoolopleider is binnen vier weken (eventueel tijdelijk) De invulling van vacatures verloopt conform gemaakte afspraken onder verantwoordelijkheid van de directeur (vo) en onderwijsmanager (mbo). De stuurgroep monitort de procedure. Borging: stuurgroep evalueert 1x per jaar de procedure van aanstelling van nieuwe schoolopleiders en past waar nodig het beleid aan. NVAO-standaard 2: onderwijsleeromgeving: personeel</p>

integrale kwaliteitszorg

streefdoel	praktische uitvoering
<p>De kwaliteitskaders zijn bekend bij alle betrokkenen van de opleidingsschool; schoolopleiders zien er op toe dat de begeleiding en de inrichting van het onderwijs in de praktijk aan deze kaders voldoet.</p>	<p>Aanpak: vertegenwoordigers van de stuurgroep dragen in samenspraak met vertegenwoordigers uit de praktijk, zorg voor een adequate afwikkeling van de PDCA-IMWR-cyclus. Resultaat: functioneren als leergemeenschap waarin betrokkenen van elkaar leren, en waardoor de kwaliteit van de opleidingsschool toeneemt. Evaluatie: de in het kwaliteitszorgplan geformuleerde resultaten zijn binnen de geplande tijd gerealiseerd. Borging: Jaarlijks monitort de stuurgroep of de geplande resultaten zijn behaald en stelt beleid bij. NVAO-standaard 4: kwaliteitszorg</p>

4.3 Uitvoering evaluatiecyclus

De, in aanvang tweejaarlijkse PDCA-IMWR cyclus (zie hoofdstuk 3 voor een toelichting) van de opleidingsschool ZAAM-ROCTOP evalueert zowel kwantitatief (enquêtes) als kwalitatief (bijvoorbeeld door middel van consent- en leidraadgesprekken, werkbijeenkomsten en schoolopleiders-overleggen).

PLAN	Opleidingsplan: Samen Opleiden! Kwaliteitszorgplan: Goed Bezig!
DO	Uitvoeren van het onderwijs binnen de opleidingsschool; de begeleiding van de studenten Verwezenlijken van de streefdoelen
CHECK	Kwantitatief: <ul style="list-style-type: none"> • Monitor Kwaliteitscholen • 360° feedback enquête • Monitor scholing werkplekbegeleiders Kwalitatief: <ul style="list-style-type: none"> • Consentgesprekken • Leidraadgesprekken • TPS-enquête en evaluatiegesprekken • Verslagen resultaten werkgroepen
ACT	In opdracht- en onder eindverantwoordelijkheid van de stuurgroep ondernemen de coördinatoren de volgende acties: <ul style="list-style-type: none"> • Opstellen verbetermatrix na afname monitor en enquête • Op(bij)stellen opleidingsplan • Bijstellen pva kwaliteitszorg (waaronder streefdoelen) • Aansturen en begeleiden van werkgroepen

4.4 Tijdsplanning

ONDERZOEK	VOORBEREIDINGEN EN AFNAME	EVALUATIE RESULTATEN
monitor Kwaliteitscholen	maart – juni 2014 en 2015	juni – juli 2014 en 2015
TPS-enquête en evaluatiegesprekken	mei - juni 2014 en 2015	juni 2014 en 2015
Vragenlijst HvA en Inholland mbt TPS	mei - juni 2014 en 2015	juni 2014 en 2015
monitor scholing werkplekbegeleiders	mei – juni 2014 en 2015	juni – september 2014 en 2015
leidraadgesprekken	januari – februari 2014 en 2015	maart – mei 2014 en 2015
enquête zelfevaluatie	februari 2015	maart 2015
consentgesprekken	februari – maart 2015	april – mei 2015

4.5 Kwantitatieve onderwijsevaluaties

De opleidingsschool hanteert in de periode 2014-2015 twee kwantitatieve evaluatie-instrumenten: de monitor Kwaliteitscholen en een 360° feedback enquête.

De monitor Kwaliteitscholen

Met deze monitor probeert de opleidingsschool een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de wijze waarop de (onderwijs)aanpak van de opleidingsschool wordt ontvangen: doen we de goede dingen en doen we ze goed?

De monitor Kwaliteitscholen, waarvan de vragen geënt zijn op de NVAO-standaarden, wordt in de regio Noord Holland op tien opleidingsscholen afgenomen. De opleidingsschool kiest onder andere voor dit instrument omdat het benchmarking mogelijk maakt.

Doelgroep

De monitor wordt afgenomen onder alle studenten die op het moment van afname bij één van de scholen van de opleidingsschool stage lopen.

De vragenlijst

De monitor Kwaliteitscholen is vanaf 2014 beschikbaar.

aandachtspunten 2013:

- Geen: in 2014 wordt de monitor voor de eerste keer ingezet.

aanpak 2014-2016

- Voorafgaand aan de afname in 2014 waren er nog geen inhoudelijke verbeterpunten.

Het afnemen van de vragenlijst

Via de schoolopleiders en de werkplekbegeleiders worden de mailadressen van de studenten verzameld. Vervolgens krijgen zij via de mail een verzoek om de vragenlijst in te vullen.

Aandachtspunten in 2013

- Geen: in 2014 wordt de monitor voor de eerste keer ingezet.

Aandachtspunten in 2014

- Bij de afname in 2014 werd het aantal respondenten te laag bevonden.
- De monitor werd ingevuld door zowel studenten van de HvA als van Inholland; in de uitkomst was dit niet uitgesplitst.

Aanpak 2014-2015 en 2015-2016

- Om het aantal respondenten te verhogen wordt bij de volgende afname extra aandacht besteed aan het motiveren van de betrokkenen om aan de evaluatie deel te nemen. De studenten worden ook persoonlijk door de schoolopleider en de werkplekbegeleiders aangemoedigd om in gezamenlijkheid de vragenlijst in te vullen.
- In de volgende monitor worden de resultaten per hogeschool uitgesplitst naar herkomst van de studenten (van de HvA of van de Inholland), opdat de hogescholen op voor hen specifiek geldende punten, actie kunnen ondernemen.

Verzamelen verbeteringen en verbeteringen communiceren

De resultaten van de monitor worden in de stuurgroep besproken. De uitkomsten worden aan de directies van de scholen en de hogescholen gestuurd, en de schoolopleiders worden in het schoolopleiders-overleg geïnformeerd.

aandachtspunten in 2013

- Geen: in 2014 wordt de monitor voor de eerste keer ingezet.

aandachtspunten in 2014

- De uitslag is naar elke locatie afzonderlijk gestuurd aan de schoolopleiders en hun leidinggevende(n). Aandachtspunt is dat er een duidelijk moment wordt vastgelegd waarop de resultaten op de locatie besproken worden, en dat stuurgroep via de coördinatoren nog gericht benoemt welke actie wordt ondernomen; door wie en onder wiens verantwoordelijkheid.
- Om de afstemming met de hogescholen, dicht op het primaire proces verder vorm te geven, zullen de instituutopleiders meer betrokken worden bij het bespreken van de uitkomsten van de monitor, de enquêtes en de consentgesprekken.

aanpak 2014-2015 en 2015-2016

- Stuurgroep en coördinatoren zetten in op verbetering van de communicatie naar alle betrokkenen, zodat voor allen duidelijk is wanneer we 'goed bezig' zijn, en wie verantwoordelijk is voor welke actie als dat niet het geval is (zie streefdoel m.b.t. de communicatie).
- In de werkgroep onderzoek en afstemming, met vertegenwoordigers van de scholen en hogescholen, wordt de uitkomst van de monitor besproken en worden aan de stuurgroep adviezen uitgebracht ten aanzien van verbeteren van de kwaliteit.
- Per locatie agenderen de coördinatoren vanaf schooljaar 2015-2016 de locatie-specifieke verbeterpunten in de leidraadsgesprekken en | of de consentgesprekken.
- Per locatie krijgen de schoolopleiders de opdracht om locatie-specifieke verbeterpunten uit de evaluatie te halen en die op te nemen in het opleidingsplan van de locatie.

De 360° feedback enquête

De vragenlijst van de monitor Kwaliteitscholen (versie 2014) richt zich alleen op de studenten en is dus niet bruikbaar voor de andere betrokkenen van de opleidingsschool. Ten behoeve van de kritische reflectie zet de stuurgroep in 2015 daarom een aparte 360° feedback enquête uit. Deze vragenlijst heeft tot doel een zo compleet mogelijk beeld te geven van de kwaliteit van het functioneren van de opleidingsschool in het licht van de standaarden van de NVAO.

Doelgroep

De enquête wordt uitgezet onder alle betrokkenen van de opleidingsschool: studenten die in 2014-2015 stage liepen op één van de 11 scholen; alumni; schoolopleiders, werkplekbegeleiders en instituutopleiders, relatiebeheerders en stuurgroepleden.

De vragen worden doelgroepgericht aangeboden, zodat respondenten alleen die vragen hoeven te beantwoorden die voor hen relevant zijn.

De vragenlijst:

aandachtspunten 2013:

- De vragenlijst zal in 2015 voor het eerst worden afgenomen; er zijn dus nog geen verbeterpunten.

aanpak 2014-2015:

- De enquête is gebaseerd op de standaarden van de NVAO t.b.v. optimale informatie voor de kritische reflectie.

Het afnemen van de vragenlijst

aandachtspunten 2014-2015:

- De monitor Kwaliteitscholen (in 2014) voorzag alleen in een vragenlijst voor de studenten, niet voor de andere betrokkenen van de opleidingsschool.

aanpak 2015-2016:

- Uitbreiding van de doelgroep naar alle betrokkenen van de opleidingsschool: in cursusjaar 2014-2015 wordt gekozen voor deze enquête, als aanvulling op de monitor Kwaliteitscholen die zich alleen op de studenten richt.
- De resultaten worden uitgesplitst naar locatie en naar doelgroep. De uitkomsten per locatie worden vergeleken met die van de andere scholen.
- Na afname van de enquête worden op alle locaties afzonderlijk consentgesprekken gevoerd. (zie kwalitatieve evaluaties)
- Het gebruik van de 360° feedback enquête is eenmalig; vanaf 2016 wordt de monitor Kwaliteitscholen weer gebruikt. Deze is tegen die tijd uitgebreid en geschikt gemaakt voor een 360° evaluatie. De voorkeur gaat uit naar deze vragenlijst o.a. omdat benchmarking met andere opleidingsscholen mogelijk is.
- De stuurgroep streeft ernaar dat het aantal respondenten in opeenvolgende jaren hoger zal zijn, om zo de validiteit te vergroten.

Verzamelen verbeteringen en verbeteringen communiceren

De, naar locatie uitgesplitste, uitkomsten van de enquête zelfevaluatie worden met de respondenten besproken: op elke afzonderlijke locatie wordt een consentgesprek gevoerd met een vertegenwoordiging van studenten en werkplekbegeleiders en met de schoolopleider van de locatie, zie de kwalitatieve evaluatie.

Met de leidinggeevenden en de betreffende schoolopleider, wordt op de locatie leidraadgesprekken gevoerd, zie de kwalitatieve evaluatie.

De resultaten van de enquête zelfevaluatie worden in de stuurgroep besproken.

aandachtspunten 2014-2015:

- De resultaten zijn gemaild aan de leidinggeevenden, de schoolopleiders en de instituutopleiders. Per locatie verschilden het of de resultaten ook met de werkplekbegeleiders werden gecommuniceerd; aandachtspunt is de terugkoppeling te verbreden opdat betrokkenen optimaal geïnformeerd zijn.

aanpak voor 2015-2016:

- De consentgesprekken dienden een tweeledig doel: ze waren een bijzonder informatieve aanvulling op de uitkomsten van de monitor, en daarnaast was het een prima manier om de uitkomsten van de monitor naar de betrokkenen te communiceren. Ook in 2016 zullen deze gesprekken gevoerd worden.

Streefnorm

Bij de **monitor Kwaliteitscholen** geldt: de normering van de domeingrenzen bij de visuele weergave (zonnetjes en wolkjes) van de kengetallen staan per domein vermeld in het rapport. Steeds wordt uitgegaan van het gemiddelde. Als het aantal stellingen voor een domein drie of meer bedraagt, dan ligt de grens voor onvoldoende op een 5-puntschaal respectievelijk 10-puntschaal doorgaans op -0,4 (-0,9) lager dan het gemiddelde, voor matig op -0,2 (-0,45) lager dan het gemiddelde en voor goed op +0,3 (+0,675) hoger dan het gemiddelde. (bron: website monitor Kwaliteitscholen; Verantwoording van het onderzoek: Monitoring Stage Studenten Lerarenopleiding)

Ten aanzien van de **360° feedback enquête** dient te worden opgemerkt dat dit een nulmeting betreft; de uitkomsten worden in combinatie met de uitkomst van de consentgesprekken geïnterpreteerd.

Voor de enquête is een vierpuntschaal gebruikt (van oneens tot eens); onderdelen waarop lager dan 3 (van maximaal 4) wordt gescoord, krijgen aandacht tijdens de consentgesprekken. Ook scores die op 0,3 onder- en boven het gemiddelde uitkomen, worden tijdens de consentgesprekken uitgelicht. (zie § 4.6: kwalitatieve onderwijsbeoordelingen)

4.6 Kwalitatieve onderwijsbeoordelingen

betrokkenen

Bij de kwalitatieve evaluaties zijn diverse doelgroepen te onderscheiden:

- De twee coördinatoren (voor ZAAM en ROCTOP) en de stuurgroep: zij komen geregeld bij elkaar (minimaal zeven keer per jaar).
- De schoolopleiders spreken de coördinatoren en elkaar in het schoolopleidersoverleg (minimaal zes keer per jaar); daarnaast hebben de schoolopleiders op de locatie overleg met de leidinggevende(n) (minimaal twee keer per jaar);
- De werkplekbegeleiders en de schoolopleiders stemmen op de eigen locatie met elkaar af.
- De afstemming tussen de instituutopleiders en werkplekbegeleiders vindt plaats tijdens praktijkbezoeken en beoordelingsmomenten op de locaties.

Een deel van bovengenoemde overleggen heeft een informeel karakter; er wordt niet altijd een verslag gemaakt.

Tijdens het schoolopleiders-overleg worden de bevindingen van de schoolopleiders met de coördinatoren besproken.

Naast bovengenoemde kwalitatieve evaluaties worden in 2014-2016 ook consentgesprekken, leidraadgesprekken en TPS-evaluatiegesprekken (met de werkgroep TPS: programma Theorie en Praktijk op School) gehouden.

In schooljaar 2015-2016 gaan vier werkgroepen van start (zie de streefdoelen). Van de bijeenkomsten van deze werkgroepen zal schriftelijk verslag worden gedaan.

inhoud evaluatie

- De consentgesprekken worden (vanaf 2015) één maal per jaar op de locatie gevoerd met de schoolopleider en met een vertegenwoordiging van de werkplekbegeleiders en de studenten, onder voorzitterschap van de coördinator. Doel van het gesprek is de uitkomst van de

kwantitatieve evaluatie (de enquête) nader onder de loep te nemen en in samenspraak te komen tot verbeterpunten.

- De leidraadgesprekken vinden één maal per jaar op de locatie plaats onder voorzitterschap van de coördinator(en) van de opleidingsschool; met de schoolopleider en de leidinggevende(n). De verbeterpunten van het vorige jaar worden besproken en deze worden vergeleken met de uitkomst van de monitor.
- TPS-evaluatiegesprekken: de werkgroep TPS komt één maal per jaar bij elkaar om te evalueren en om verbeterpunten te bespreken.
- In 2015 vond een startbijeenkomst plaats van de werkgroep onderzoek en afstemming met vertegenwoordigers van de hogescholen en scholen. De werkgroep draagt zorg voor een optimale afstemming tussen scholen en hogescholen ten aanzien van de inhoudelijke en praktische uitvoering van begeleiding en beoordeling; de (verdere) ontwikkeling van een gemeenschappelijk programma en advies t.a.v. onderzoeksonderwerpen.

aandachtspunten in 2014-2015:

- In 2013-2014 en 2014-2015 is geconstateerd dat de communicatie op de locaties van kwaliteit verschilt: op sommige locaties vindt het overleg en de afstemming tussen de schoolopleider en de werkplekbegeleiders structureel, ingepland plaats; op andere scholen gebeurt dit alleen als daar aanleiding toe is.
- Het bleek rooster-technisch lastig om de consentgesprekken in te plannen; werkplekbegeleiders gaven aan dat zij niet aan het gesprek konden deelnemen terwijl ze dat wel hadden gewild.
- Het blijkt dat niet altijd voor alle betrokkenen helder is hoe de verantwoordelijkheden belegd zijn: op de locatie: wie onderneemt actie als daar aanleiding toe is?
- De leidraadgesprekken vonden soms plaats voorafgaand aan het consentgesprek, waardoor de evaluatie van de studenten en werkplekbegeleiders niet optimaal meegenomen kon worden.

aanpak voor 2015-2016:

- Ten aanzien van de planning: aan het begin van het cursusjaar, bij de introductie, zullen de data waarop de monitor wordt afgenomen en de data waarop de consentgesprekken plaatsvinden, in een jaarplanning bekend gemaakt worden. Ook wordt de scholen geadviseerd de overlegmomenten tussen de schoolopleider en de werkplekbegeleiders op te nemen in de jaarplanning.
- In dit kwaliteitsplan (zie de streefdoelen) zijn de verantwoordelijkheden aangegeven: wie onderneemt actie als daar aanleiding toe is.
- Leidraadgesprekken worden in 2016 na de consentgesprekken gevoerd, zodat er optimaal gebruik gemaakt kan worden van de bevindingen.
- De diverse werkgroepen, waarvan een aantal in 2015-2016 van start gaat, zullen schriftelijk verslag uitbrengen van hun bevindingen. Deze verslagen worden meegenomen t.b.v. kwaliteitsverbetering.

5

Evaluatiematrix en format verbetermatrix

evaluatiematrix

	monitor kwaliteit scholen	enquête zelfevaluatie	consent gesprekken	leidraad gesprekken	TPS-enquête	scholing WPB's	werkgroep onderzoek en afstemming (startbijeenkomst)
doelgroep →	studenten	betrokkenen opleidings- school	SOL; WPB's, studenten (per locatie)	SOL; leiding- gevende. (per locatie)	Deelnemers en betrokkenen TPS	Deelnemers en betrokkenen WPB-cursussen	Vertegenwoordiging SOL's MBO en VMBO IO's HvA en Inholland
afname →	mei	februari	maart	maart	mei, juni	mei, juni	mei, juni
NVAO standaard							
beoogde eindkwalificaties	v	v	v	v	v		v
onderwijsleerom- geving	v	v	v	v	v	v (personeel)	
toetsing	v	v	v				v
kwaliteitszorg	v	v	v	v			

format verbetermatrix

standaard	aanleiding en korte omschrijving verbeterpunt	prioriteit	te bereiken resultaat	datum realisatie	eind verantwoordelijke	check norm blijkt uit:
beoogde eindkwalificaties						
onderwijs- leeromgeving						
toetsing						
kwaliteitszorg						

6

Bijlagen

Bijlage 1. Bronnen

Bolhuis, S.; Buitink, J.; Onstenk, J. (2010). *Leren door werken in de school*; VSNU, vereniging van universiteiten, Nederland

diverse auteurs. (2015). *Samen opleiden! Opleidingsplan ZAAM-TOP 2014-2016*; Opleidingsschool ZAAM-TOP

diverse auteurs. (2015). *Samen opleiden: opleiden met scholen*; tweedegraadslerarenopleidingen Domein Onderwijs, Leren & Innovatie, Hogeschool Inholland.

Driessen, R. et al. (2013) *Advies ADEF: een landelijk rollenportfolio t.b.v. de infrastructuur in opleidingsscholen*

Hobéon, Kempel; Driestar. (2015) *Zelfevaluatiekader voor samen opleiden*

Meulenbrug, J; Kaldewaij, J. ; Timmermans, M.C.L.; Jansen, M.; Beek, H. Van; (2014); *Samen werken aan onderwijs; verkenning opleiden en onderzoeken in de school*; Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) en Dienst Uitvoering en onderwijs (DUO)

Neygen, A. van; Belmans, R. (2011). *Opleiden in de school: succesfactoren en bedreigingen*; NVAO, den Haag

NVAO. (2014, juli 3). *kijkpunten behorend bij de toetsingskaders opleidingsschool en academische kop*. Opgeroepen op februari 15, 2015

Poell, R. (2015) *Factsheet Opleiden in de school verbinden met het HRD-beleid van VO-scholen*; Steunpunt opleidingsscholen

Timmermans, M. et al. (2009) *Kwaliteit van de opleidingsschool maak je samen!*; tijdschrift voor lerarenopleiders 30(4) 2009

Timmermans, M. (datum onbekend) *Factsheet kwaliteit van de opleidingsschool*. Steunpunt opleidingsscholen

<http://www.twynstraguddekennisbank.nl/organisatiekunde/dor-model#node-531>

<http://www.ink.nl/model/pdca-imwr>

steunpunt opleidingsscholen, kerndocument voorlopers groep opleiden in de school; §1 systematisch werken. <http://www.steunpuntopleidingsscholen.nl/thema/kwaliteitszorg/>

Bijlage 2. Verbetermatrix

standaard	aanleiding en korte omschrijving verbeterpunt	prioriteit	te bereiken resultaat	datum realisatie	eigenaar	check
Beoogde eind-kwalificaties	Optimalisering van begeleiding studenten binnen TPS programma in de verbinding van theorie en praktijk	Het maken en inzetten van readers TPS voor drie leerjaren. Een betere spreiding van het TPS programma over het schooljaar Praktijkonderzoek als onderwerp thema binnen de TPS bijeenkomsten opnemen. Startende leraren laten aansluiten bij TPS bijeenkomsten	De studenten uit de eerste drie leerjaren beschikken over een reader TPS, met doelstellingen TPS. De data van de bijeenkomsten TPS zijn goed afgestemd met de hogescholen. Praktijkonderzoek maakt deel uit van het TPS programma Startende docenten worden uitgenodigd vanuit de locatie waar TPS plaatsvindt.	Schooljaar 2015-2016 Augustus 2015 November 2015 November 2015	Coördinator TPS Sharon Boughanem Stuurgroep: Gert Jaspers	Er ligt een reader voor elk jaar Score tevredenheid minimaal 3 op schaal van 4 Onderzoek is een thema in TPS Mate van tevredenheid bij startende docenten t.a.v. TPS bijeenkomsten
	Doorontwikkeling van de samenwerking tussen de scholen en hogescholen tijdens volgende bijeenkomsten van de werkgroep onderzoek en afstemming.	Afstemming inhoudelijke en praktische begeleiding en begeleiding Onderzoek, advies, opzet pilot inductieprogramma	Advies aan stuurgroep inzake inhoudelijke en praktische afstemming Advies aan stuurgroep inzake inductieprogramma	Najaar 2016 Najaar 2016	Stuurgroep Marian Zanen	Advies PvA inhoudelijke en praktische afstemming PvA inductieprogramma
	Studenten oriënteren zich binnen het avo en (v)mbo	Optimalisering aanbod oriëntatie op avo en (v)mbo binnen de bezochtijden (snuffeldagen) en binnen de bezoeklocaties vanuit het TPS programma	Iedere student maakt binnen zijn opleiding minimaal één maal kennis met het mbo en het avo (havo/vwo)	Schooljaar 2016-2017	Relatiebeheerders HvA en Inholland	In schooljr. 2016-2017 stijging van 10% van aantal studenten dat mbo en avo bezoekt
	Verbetering van expertise leraarschap binnen het mbo	Het samenstellen van een onderzoeks-werkgroep: "expertise leraarschap mbo" bestaande uit vertegenwoordigers van mbo en hogescholen	Studenten die kiezen voor de afstudeerrichting mbo zijn optimaal voorbereid op de specifieke kenmerken behorende bij het leraarschap mbo	Schooljaar 2017-2018	Stuurgroep Marian Zanen i.s.m. vertegenwoordigers hogescholen	Stijging deelname aan monitor Kwaliteitscholen van 10%
standaard	aanleiding en korte omschrijving verbeterpunt	prioriteit	te bereiken resultaat	datum realisatie	eigenaar	check
Onderwijs-leeromgeving	Alle schoolopleiders zijn geschoold en alle schoolopleiders VELON geregistreerd	Binnen de leidraadsgesprekken (met leidinggevenden van scholen) specifieke aandacht voor de verplichte basiscursus voor werkplekbegeleiders en de verplichte VELON registratie voor schoolopleiders	80% van alle werkplekbegeleiders hebben minimaal de basiscursus werkplekbegeleider doorlopen en 90% van de schoolopleiders is VELON geregistreerd.	Schooljaar 2018-2019	Stuurgroep Gert Jaspers	Streefpercentages gecertificeerde WPB's en geregistreerde SOL's zijn gehaald
	Aanstelling nieuwe schoolopleiders verloopt via ADEF rolportfolio	Meer betrokkenheid van stuurgroep bij aanstelling van schoolopleider op de scholen	Bij een vacature van schoolopleider op een school heeft een afvaardiging van de stuurgroep vooraf een gesprek met de leidinggevende van de school	Bij iedere vacature	Stuurgroep Roy de Haan	Gesprek met stuurgroep heeft vooraf plaatsgevonden
	De facilitering voor werkplekbegeleiders en schoolopleiders is geborgd	De vastgelegde afspraken opnemen in de nieuwe samenwerkingsovereenkomst 2016-2019	De facilitering van werkplekbegeleiders en schoolopleiders zijn opgenomen in de nieuwe samenwerkingsovereenkomst 2016-2019	Juni 2016	Stuurgroep Roy de Haan	Staat beschreven in de overeenkomst
	Een inductieprogramma voor studenten optimaal	Evalueren en voorbeelden van "good practice" bespreken t.a.v. gehanteerde inductieprogramma's	Op alle scholen is een goed inductieprogramma samengesteld door de schoolopleider met minimaal de afspraken die staan vermeld in het opleidingsplan 2013-2016	Augustus 2017	Stuurgroep Gert Jaspers	Inductieprogramma, incl. PowerPoint, voor alle scholen beschikbaar
	Helder overzicht met betrekking tot verschillen tussen de curricula van de Hogeschool van Amsterdam en Hogeschool Inholland	Maken van een overzicht m.b.t. de verschillen in het curriculum tussen HvA en Inholland	Een beschrijving van maximaal een A4 inclusief FAQ infoshheet	Juli 2016	Stuurgroep Coördinator i.s.m. vertegenwoordigers hogescholen	Er is een A4 met FAQ's beschikbaar voor WPB, SOL en IO
standaard	aanleiding en korte omschrijving verbeterpunt	prioriteit	te bereiken resultaat	datum realisatie	eigenaar	check
Toetsing	Zie boven: werkgroep. Afstemming en onderzoek					
standaard	aanleiding en korte omschrijving verbeterpunt	prioriteit	te bereiken resultaat	datum realisatie	eigenaar	check
Kwaliteitszorg	De samenwerkingsovereenkomst dient als vertrekpunt voor het beleid van (toekomstige) partners	Het wijzigen van de samenwerkingsovereenkomst in het kader van toetreding van nieuwe besturen tot het samenwerkingsverband	Een herziene en aangepaste versie samenwerkingsovereenkomst getekend door alle partners	Juni 2016	Stuurgroep Roy de Haan	De nieuwe samenwerkingsovereenkomst is getekend.
	Doorontwikkeling en uitbouw van afstemming tussen beleidsmakers en het werkveld	Consentgesprekken en leidraadsgesprekken plannen en uitvoeren. Terugkoppeling naar alle betrokkenen borgen	Eens per jaar voeren van consentgesprekken en leidraadsgesprekken. Terugkoppelmoment agenderen en checken of deze heeft plaatsgevonden.	1x p.jr. in februari t/m juni 1x p.jr. in februari t/m april	Stuurgroep Roy de Haan Marian Zanen Gert Jaspers	Cyclus van monitoren, evalueren en terugkoppelen is aantoonbaar doorlopen.
	Verhoging van het percentage respondenten op de monitor van Kwaliteitscholen	Centrale afname van evaluaties worden door schoolopleider voorbereid	Respons van minimaal 50% van de studenten	Juni 2016	Stuurgroep Gert Jaspers	respons studenten minimaal 50%
standaard	aanleiding en korte omschrijving verbeterpunt	prioriteit	te bereiken resultaat	datum realisatie	eigenaar	check

© 2014 Opleidingsschool ZAAM-ROCTOP
De inhoud van deze uitgave mag vrijelijk worden gebruikt door scholen en hogescholen die deel uitmaken van de opleidingsschool ZAAM-ROCTOP, mits voorzien van adequate bronvermelding. Niets uit deze uitgave mag daarbuiten openbaar worden gemaakt, verspreid en/of veelevoudigd door middel van internet, druk, fotokopie, microfilm, of welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opleidingsschool ZAAM-ROCTOP.

Fotografie

Beeldbank Hogeschool Inholland

Grafische vormgeving omslag

Jannie de Groot, Hilversum

Printwerk

Drukkerij De Toekomst, Hilversum

ZAAM

inholland
hogeschool

Hogeschool van Amsterdam

